

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14CoP/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203836
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8814203836.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Jozefa Škraba a JUDr. Mareka Košča, sudcu spravodajcu, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. V. D., nar. X.X.XXXX a mal. D. D., nar. X.X.XXXX, obaja bytom pri matke, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, dieťa rodičov matky: J. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom J. R. XXX/., L. V. B. a otca: Z. D., nar. X.XX.XXXX, bytom P. XX, Š., právne zastúpeného JUDr. Dušanom Kmecom, advokátom, M. R. Štefánika 2465, Vranov nad Topľou, o návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9P/84/2014-65 zo dňa 5.5.2016, jednohlasne takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej súd prvej inštancie) rozsudkom na návrh matky rozhodol tak, že zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 8P/214/2012-36 zo dňa 7.3.2013, a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi V. D., nar. X.X.XXXX a D. D., nar. X.X.XXXX každú štvrtú sobotu v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky s tým, že záujem o stretnutie v tom ktorom mesiaci otec oznámi matke 48 hodín vopred. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že podaným návrhom sa matka domáhala zmeny súdneho rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi tak, že navrhla upraviť stretávanie otca s maloletými deťmi neobmedzene s tým, že otec svoj záujem o stretnutie s deťmi oznámi matke vopred 48 hodín pred realizáciou styku. V návrhu, ktorý podala dňa 5.5.2014 uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 8P/214/2012-36 zo dňa 7.3.2013 bol upravený styk otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin od 1.7. od 12.00 hod. do 31.7. do 18.00 hod. každý nepárny rok počas vianočných sviatkov od 23. 12. od 12.00 hod. do 6.1. do 18.00 hod., každý párny rok počas jarných prázdnin od soboty od 12.00 hod. do nedele nasledujúceho týždňa do 18.00 hod.. Uviedla, že je potrebná zmena styku, pretože maloleté deti sú traumatizované, keď sú so svojim otcom, otec detí počas celého roka telefonicky, ani písomne nekontaktuje a príde len v stanovený termín styku. O deti sa patrične počas styku nestará a počas pobytu u otca si deti údajne museli robiť raňajky samé, neboli spokojné ani so stravovaním, otec im nadával, bol stále nervózny a kričal na ne. Deťom sa nevenoval. Samotné deti otca odmietajú, nechcú sa s ním stretávať. Matka je toho názoru, že otec nemá s deťmi vytvorený žiaden vzťah a pre priaznivý fyzický a psychický vývin maloletých by bolo lepšie, ak by sa s deťmi stretával

častejšie v menších časových intervaloch. Matka uviedla, že v čase jeho pobytu na L. Slovensku, kde otec má rodinu, je ochotná mu umožniť aj celodenný styk s deťmi a ak sa časom ich vzťahy zlepšia, upevnia, nemá problém ich pustiť s otcom aj na dlhší čas mimo ich domova.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v danom prípade je potrebné zmeniť súdne rozhodnutie o úprave styku otca s maloletými deťmi, pretože naposledy bolo stretávanie otca s deťmi upravené v marci 2013, a to jeden mesiac počas letných prázdnin, počas Vianoc a jarných prázdnin. Takáto úprava bola zvolená ako najoptimálnejšia s prihliadnutím na veľkú vzdialenosť bydliska otca od miesta bydliska detí, ako aj so zohľadnením nepriaznivej finančnej situácie otca.

4. Obaja rodičia v súdnom konaní potvrdili, že úprava styku otca s deťmi stanovená rozsudkom súdu sp. zn. 8P/214/2012, sa nerealizuje. Matka tvrdila, že tento stav je spôsobený tým, že deti nemajú k otcovi vytvorený pozitívny citový vzťah, otec sa o deti nezaujíma a počas posledného stretnutia pred dvoma rokmi sa otec deťom nevenoval a kričal na ne. Otec naopak uviedol, že matka deti na stretnutie riadne nepripravuje a navádza ich proti nemu. Na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou prebieha aj konanie o výkon súdneho rozhodnutia o úprave styku otca s deťmi a možno preto konštatovať, že doposiaľ stanovená úprava nie je vykonávaná, nezodpovedá záujmom maloletých a otcovo právo na stretávanie sa s maloletými deťmi nie je naplnené. Matka navrhla stretávanie otca s deťmi upraviť neobmedzene za jej prítomnosti, avšak neobmedzená úprava stretávania vyžaduje schopnosť rodičov komunikovať a dohodnúť sa bez prejavov negatívnych emócií. Vzhľadom na aktuálnu situáciu na strane matky, detí a otca súd takúto úpravu nepovažoval za vhodnú. Mal za to, že neobmedzená úprava by znova mohlo byť len zdrojom vzniku konfliktných situácií medzi rodičmi.

5. Výsluchom rodičov v súdnom konaní bolo zistené, že naposledy bol otec s maloletými deťmi v osobnom kontakte pred viac ako dvoma rokmi, počas jarných prázdnin roku 2014. V priebehu roka otec deťom netelefonuje, nekontaktuje sa s nimi ani prostredníctvom internetu, v prípade sviatkov ich neobdarúva, ani im nezagratuluje. Otec vo výpovedi uviedol, že počas posledných ôsmich rokov bol so svojimi deťmi len dvakrát. Vzhľadom na zistenú rodinnú situáciu tak, súd prvej inštancie konštatoval, že v posledných ôsmich rokoch maloleté deti strávili s otcom tak málo času, že je úplne prirodzené, ak nemajú k otcovi vytvorený pozitívny citový vzťah a odmietajú s ním odcestovať do miesta jeho bydliska. Obe maloleté deti prejavili svoj názor na stretávanie sa s otcom aj pred psychológom ÚPSVaR Vranov nad Topľou, ktorý konštatoval, že počas individuálnych stretnutí maloleté deti dokázali bez problémov spontánne nadviazať kontakt a dokázali slobodne prejsť svoj postoj. Maloletá V. uviedla, že sa cíti spokojná v prostredí, v ktorom v súčasnosti žije, má silný citový vzťah k matke, s otcom sa už dávnejšie nestretla. Vedela by si predstaviť stretnutie s otcom aj s bratom, ale len v blízkosti bydliska a za prítomnosti matky. Maloletý D. sa cíti šťastný v rodinnom a školskom prostredí, v ktorom je v súčasnosti. Nechce na tom nič meniť. Opakovane prejavil negatívny postoj k otcovi, odmieta sa s ním stretnúť. V záujme vytvorenia a rozvíjania vzťahu medzi otcom a deťmi, súd upravil stretávanie každú štvrtú sobotu v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky. Maloleté deti majú k matke vytvorený kladný citový vzťah, je pre ne osobou predstavujúcou istotu, preto mal súd za to, že je potrebné, aby matka počas tohto času bola prítomná pri stretávaní sa otca s deťmi. Bez matkinej prítomnosti deti v súčasnosti odmietajú kontakt s otcom, preto otec musí uprednostniť záujem detí pred vlastným záujmom. Súd prvej inštancie zohľadnil nepriaznivú finančnú situáciu otca a vzdialenosť miesta bydliska otca od bydliska detí a umožnil otcovi stretávanie realizovať v každom mesiaci počas roka. Ak finančné možnosti otca nedovolia pricestovať za deťmi každý mesiac, otec nemusí realizovať svoje právo na stretávanie sa s deťmi, ak však bude v jeho možnostiach pricestovať za deťmi, svoj záujem o stretnutie oznámi matke 48 hodín vopred. Pokiaľ sa stretnutia otca s maloletými na základe súdneho rozhodnutia začnú realizovať, budú prebiehať v pokojnej, harmonickej atmosfére a deti získajú pozitívny citový vzťah k otcovi, bude možné v budúcnosti styk upraviť aj bez matkinej prítomnosti, v mieste bydliska otca. Úpravu uvedenú vo výroku rozsudku súd prvej inštancie považoval toho času za optimálnu, zodpovedajúcu záujmu maloletých detí, preto v prevyšujúcej časti návrh matky na zmenu úpravy styku zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami §§ 26 a 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej ZoR).

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, čo je v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku,

ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. V danom prípade ide o konania vo veciach maloletých detí, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

7. Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie otec maloletých detí. Uviedol, že z uvedených záverov okresného súdu nepochybne vyplýva, že sa okresný súd náležite nevysporiadal so zisteným stavom veci a dôkazmi produkovanými otcom maloletých detí o tom, že mu matka maloletých detí zámerne bránila v stretávaní sa s deťmi a snažila sa u detí vytvoriť negatívny vzťah k otcovi, čo sa jej v konečnom dôsledku aj podarilo, keď maloletý D. v podstate zanevrel na otca. Uviedol, že okresný súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že otec bol s maloletými deťmi v osobnom kontakte pred viac, ako dvoma rokmi počas jarných prázdnin v roku 2014, ďalej, že otec deťom netelefonuje, nekontaktuje sa s nimi ani prostredníctvom internetu, v prípade sviatkov ich neobdarúva, ani im nezagratuluje. Okresný súd ale uvádza aj to, že otcovo právo na stretávanie sa s maloletými deťmi nie je naplnené. Okresný súd ale už ďalej neuviedol, že tento stav vznikol a bol zapríčinený matkou maloletých detí, pretože matka nevytvára podmienky a nevedie deti k tomu, aby stretávanie sa otca s deťmi sa vôbec uskutočnilo, aby sa vzťah otca s deťmi podporoval a rozvíjal, o čom svedčia podávané návrhy a žiadosti zo strany otca, či už vo vzťahu k Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, alebo vo veci výkonu rozhodnutia. O negatívnom postoji matky k tomu, aby sa otec stretával so svojimi deťmi, svedčia aj predchádzajúce oznámenia podávané orgánom polície a orgánom starostlivosti o deti. Otec maloletých detí ďalej uviedol, že matka robí všetko pre to, aby otec svoje deti nevidel. Otec si svoju vyživovaciu povinnosť k deťom riadne plní, ale právo stretávať sa s deťmi je mu upierané. Má pritom vytvorené vhodné podmienky na to, aby bol s deťmi sám bez prítomnosti ich matky v mieste svojho bydliska. Uviedol, že má v podstate novú rodinu a spolu so svojou terajšou priateľkou vychovávajú jej dcéru. Uviedol, že prezentovaním svojho negatívneho postoja k otcovi a vytváraním negatívneho obrazu otca v očiach maloletých detí, bránením otcovi stretávať sa s maloletými deťmi, prezentovaním prehnanej a neoprávnenej kritiky voči otcovi, matka u maloletých detí zapríčinila syndróm zavrhnutého rodiča, na základe čoho maloletý D. tento svoj negatívny postoj k otcovi prezentoval navonok svojimi vyjadreniami. K rozvíjaniu vzťahu otca s maloletými deťmi určite neprispieje taký spôsob stretávania sa otca s maloletými deťmi, ako to určil okresný súd vo svojom rozsudku, pretože tieto stretnutia by mali byť krátkodobé, za prítomnosti matky, ktorá má voči otcovi výslovne negatívny postoj, ktorý prezentuje aj pred deťmi. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrh matky na zmenu úpravy styku zamietol a uložil matke povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu.

8. K podanému odvolaniu sa matka maloletých detí, ani kolízny opatrovník nevyjadrili.

9. Odvolací súd vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovení § 65 zákona číslo 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a § 380 zákona číslo 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa ustanovení § 385 CSP a zistil, že rozsudok je vecne správny a odvolanie otca maloletých detí je nedôvodné.

10. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

11. Podľa Čl. 5, Čl. I Základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine /ZoR/ záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 36 ods. 1 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov, rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 65 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

16. V súlade s § 65 CMP, odvolací súd preskúmal všetky výroky napadnutého rozsudku, vrátane konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a zistil, že rozsudok je v celom rozsahu vecne správny. Prvoinštančný súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec správne skutkovo i právne posúdil. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu. Odôvodnenie rozsudku má podklad v zistenom skutkovom stave. Na týchto správnych skutkových zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

17. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že je v záujme maloletých detí V. D. a D. D., aby ich styk bol s otcom upravený v takom rozsahu, ako bolo rozhodnuté súdom prvej inštancie. Odvolací súd sa s uvedeným záverom v plnom rozsahu stotožňuje. Pri rozhodovaní o výchove detí sa súdy majú riadiť prioritne vždy záujmom dieťaťa. Je treba, aby si súdy našli vždy bezpečný podklad pre hodnotenie osobných a povahových vlastností rodičov a prostredia, v ktorom obaja rodičia žijú. Vychádzajúc zo záverov referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, ktorý vykonal individuálne konzultácie s rodičmi a maloletými deťmi, bolo konštatované, že počas individuálnych stretnutí maloleté deti dokázali bez problémov spontánne nadviazať kontakt, dokázali slobodne prejavíť svoj postoj. Maloletá V. sa cíti spokojná v prostredí, v ktorom v súčasnosti žije a má silný citový vzťah k matke. S otcom sa už dávnejšie nestretla, tento ju nijako nekontaktoval. Vedela by si predstaviť stretnutie aj s otcom, aj s bratom, ale len v blízkosti jej súčasného bydliska za prítomnosti matky. Odmieťa však cestovať do Š., kde v súčasnosti otec žije. Maloletý D. sa cíti šťastný v rodinnom a školskom prostredí, v ktorom je v súčasnosti. Nechce na tom nič meniť a opakovane prejavil negatívny postoj k otcovi, odmieta sa s ním stretnúť, aj keby prišiel za ním do L.. Matka je ochotná podporiť kontakt maloletých detí s otcom, keby za nimi pricestoval otec a prejavil záujem stretávať sa s deťmi, otec je nešťastný, že kontakt v poslednom období nefunguje.

18. Vychádzajúc z týchto záverov súdu prvej inštancie odvolací súd sa stotožnil so skutkovou a právnou argumentáciou súdu prvej inštancie vo vzťahu úpravy styku maloletých detí k otcovi. Aj odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade bolo potrebné zmeniť súdne rozhodnutie o úprave styku otca s maloletými deťmi, pretože toto bolo naposledy upravené v marci roku 2013 a terajšia úprava bola zvolená ako najoptimálnejšia s prihliadnutím nielen na veľkú vzdialenosť bydliska otca od miesta bydliska detí, ale predovšetkým aj s prihliadnutím, že táto úprava sa prakticky vôbec nerealizuje. Odvolací súd je preto toho názoru, že nedošlo k preukázaniu skutočností, ktoré uvádzal otec maloletých detí, súčasne neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletých zo strany matky, a preto súd prvej inštancie správne návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi vyhovel iba čiastočne a v

prevyšujúcej časti návrh zamietol. Takto súdom stanovený rozsah úpravy styku otca s maloletými deťmi je v súlade s vyššie uvádzanými zásadami.

19. So zreteľom na vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie odvolací postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Uvedené rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).